

MOTYVUOTA IŠVADA DĖL ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO

Valstybiniame mokslinių tyrimų institute Inovatyvios medicinos centre (toliau – IMC) Viešųjų ir privačių interesų derinimo srityje 2019 m. I ketv. – 2020 m. II ketv.

1. VEIKLOS SRITIES ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS

(Aprašomi analizės ir vertinimo metu naudoti esamos situacijos vertinimo metodai, veiksmai ir vertinimo kriterijai, vertinti dokumentai, administracinės procedūros ir kt.)

Ši išvada parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, patvirtintu švietimo ir mokslo ministro 2017 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-797 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu¹, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu (toliau – VPIDI)², Valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“³

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą, buvo analizuoti dokumentai:

IMC direktoriaus 2015 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-20 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

IMC direktoriaus 2015 m. liepos 23 d. įsakymus Nr. V-20 patvirtintas IMC darbuotojų, kurie pagal einamas pareigas privalo deklaruoti privačius interesus, pareigybių sąrašas (su vėlesniais pakeitimais).

Darbuotojų, kurie pagal einamas pareigas privalo deklaruoti privačius interesus, pareigybių aprašymai ir struktūrinių padalinių, kuriuose šie darbuotojai dirba, nuostatai.

2. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

(Aprašomos sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, įstaigos teisės aktai, sprendimai, procedūros ir kita, galintys sudaryti prielaidas korupcijai)

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą buvo vertinama, ar IMC veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, kaip tai nustatyta Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje. Įvertinus Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytus kriterijus, vertintina, jog IMC veiklos sritis nėra priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nes:

- IMC nėra padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;
- IMC pagrindinės funkcijos nėra kontrolės ar priežiūros vykdymas;
- IMC darbuotojų, kuriems privaloma deklaruoti privačius interesus funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė yra išsamiai reglamentuoti pareigybių aprašymuose ir struktūrinių padalinių nuostatuose;

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.168154/asr>

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.41669/asr>

³ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.399325>

- IMC veikla nėra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;

- IMC daugiausia priima sprendimus, kuriems reikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo – dauguma IMC veiklos klausimais (turto nuoma, turto panauda) priimamų sprendimų turi būti suderinami su steigėjo teises ir pareigas įgyvendinančia institucija – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. IMC įstatuose nustatyta IMC pareiga informuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę, Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją apie MTEP veiklos kokybės užtikrinimo priemones, savo finansinę, ūkinę veiklą ir lėšų naudojimą, taip pat laiku teikti Vyriausybės įgaliotoms institucijoms oficialią informaciją (statistinius duomenis ir dalykinę informaciją), reikalingą mokslo ir studijų sistemos valdymui ir stebėsenai. IMC vykdomi MTEP projektai suderinami su Lietuvos mokslo taryba ir kitomis kontroliuojančiomis institucijomis.

- IMC nėra naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija;

- IMC anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, nebuvo nustatyta veiklos trūkumų.

Atlikus teisinio reglamentavimo ir darbuotojų funkcijų reglamentavimo vertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybė IMC viešųjų ir privačių interesų derinimo srityje vertintina kaip maža, nes IMC yra patvirtintas darbuotojų, kurie pagal einamas pareigas privalo deklaruoti privačius interesus, pareigybių sąrašas⁴ ir darbuotojai priėmimo į darbą metu, ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu apie pareigą deklaruoti interesus yra informuojami žodžiu, bei supažindinant su IMC vidaus teisės aktu (IMC direktoriaus 2015 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-20 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (su vėlesniais pakeitimais)).

Į IMC darbuotojų, kurie pagal einamas pareigas privalo deklaruoti privačius interesus, pareigybių sąrašą nėra įtraukta kitų pareigybių, kurias einantys asmenys pagal VPIDĮ neprivalo deklaruoti privačių interesų. 2020 m. įsigaliojus naujai VPIDĮ redakcijai šis sąrašas buvo papildytas viešojo pirkimo iniciatoriais. IMC visi asmenys, kuriems privaloma deklaruoti privačius interesus, yra pateikę deklaracijas. IMC privačių interesų deklaravimo priežiūrą atlieka IMC personalo valdymo funkcijas atliekantis padalinys (Teisės ir personalo skyriaus), kuris tikrina, ar į darbą priimamas asmuo yra pateikęs (ar per 30 dienų nuo priėmimo pateikia) deklaraciją (jeigu jam tai yra privaloma),. IMC padalinių vadovai yra įpareigoti susipažinti su pavaldžių darbuotojų pateiktomis deklaracijomis ir jų duomenų patikslinimais bei papildymais, kad, įvertintų skiriamų užduočių ir duodamų pavedimų pobūdį ir įsitikintų, ar vykdant šias užduotis ir pavedimus priimamiems sprendimams gali turėti įtakos asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, ir sudarytų sąlygas, kad jiems pavaldūs darbuotojai sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai, ar bet kurios užduočių ir pavedimų vykdymo (sprendimų rengimo, derinimo, dokumentų pasirašymo, sprendimų vykdymo ir kt.) procedūros metu. IMC padalinių vadovai taip pat yra įpareigoti priimti pavaldžių darbuotojų pateiktus nusišalinimus nuo jiems interesų konfliktą sukeliančių klausimų nagrinėjimo ir priimti sprendimą dėl nušalinimo. IMC 2019 –2020 m. nusišalino dėl interesų konflikto nebuvo fiksuota. IMC nedirba artimi asmenys, tarpusavyje susiję giminystės ryšiais.

3. PRIEŽASTYS, DIDINANČIOS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO RIZIKOS LYGI

(Išsamiai paaiškinamos priežastys, kurios pagrindžia atsiradusius skirtumus tarp esamos situacijos ir tos situacijos, kuri turėtų būti pagal vertinimo kriterijus, įvertinama jų įtaka korupcijos pasireiškimo lygiui)

Identifikuotos priežastys, didinančios korupcijos pasireiškimo rizikos lygį:

---

⁴ Direktorius. Direktorius pavaduotojai. Mokslinis sekretorius. Teisės ir personalo skyriaus vedėjas. Turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas. Projektų valdymo skyriaus vedėjas. Finansų skyriaus vedėjas. Finansų skyriaus vedėjo pavaduotojas. Skyrių vedėjai. Viešųjų pirkimų komisijos nariai, ekspertai, organizatoriai ir iniciatoriai.

- darbuotojai apie pareigą deklaruoti privačius interesus informuojami supažindinant su vidaus teisės aktu. Yra rizika, jog dėl nepatrauklios priemonės, dalis darbuotojų gali pamiršti apie jiems taikomą prievolę, todėl siūloma pagerinti informavimo tvarką, informuojant darbuotojus patrauklia forma, parengiant privačių interesų deklaravimo atmintinę pasinaudojant VTEK pavyzdžiu⁵, ją nuolat skelbiant informacinių technologijų priemonėmis (intranete ir kt.) (VPIDĮ 4 straipsnio 2 dalis);

- darbuotojai nėra nuolat patrauklia forma informuojami ir supažindinami kaip laikytis VPIDĮ reikalavimų, kas gali lemti savalaikį nusišalinimą ar kitą interesų konflikto atsiradimą, todėl siūloma siekiant efektyvios VPIDĮ nuostatų įgyvendinimo kontrolės, susipažindinti su VTEK rekomendacija dėl VPIDĮ nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo⁶ patrauklia forma informacinių technologijų pagalba (intranete ir kt.).

- taip pat siūloma efektyviau vykdyti nuolatinę darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolę, tikrinant deklaracijų pateikimą ar atnaujinimą per 30 dienų po priėmimo į darbą (jeigu asmeniui tai yra privaloma), taip pat reguliariai (ne rečiau kaip 1 kartą per pusę metų) patikrinant visų IMC darbuotojų, kuriems privaloma deklaruoti privačius interesus deklaracijas (VPIDĮ 22 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

4. PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

(Pagal įstaigų veiklos sričių einamųjų metų analizės ir vertinimo rezultatus pateikiami pasiūlymai dėl korupcijos prevencijos priemonių, kurias tikslinga įgyvendinti)

Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Siekiant efektyvios VPIDĮ nuostatų įgyvendinimo kontrolės, susipažindinti su VTEK rekomendacija dėl VPIDĮ nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo ⁷ patrauklia forma informacinių technologijų pagalba.	Iki 2020-12-31 ir nuolat	Užtikrintas IMC priimamų sprendimų skaidrumas ir nešališkumas bei užkirstas kelias galimoms korupcijos apraiškoms.	Nusišalinimų esant (galint kilti) interesų konfliktui ir nustatytų vengimo nusišalinti atvejų skaičius.
Darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolė.	Nuolat	Užtikrintas viešųjų ir privačių interesų deklaravimas teisės aktų nustatytais terminais.	Atliktų monitoringo procedūrų skaičius (per 30 dienų priėmus į darbą, įgijus statusą ar pasikeitus deklaruotiniams duomenims, bei atliekant reguliarius patikrinimus ne rečiau kaip 1 kartą per pusę metų)

⁵ <https://vtek.lt/index.php/deklaravimas>

⁶ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e1901610154311eaad00dac7ebcb2435?jfwid=mmceongij>

⁷ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e1901610154311eaad00dac7ebcb2435?jfwid=mmceongij>

<p>Parengti atmintinę ir apie ją informuoti esamus darbuotojus, bei į pareigas renkamus, priimamus ir skiriamus asmenis bei asmenis, kuriems privačius interesus privalu deklaruoti kitais pagrindais (deklaruojančio asmens statusą turinčius asmenis) apie pareigą pateikti deklaraciją priėmimo, skyrimo į pareigas ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu (VPIDĮ 4 straipsnio 2 dalis).</p>	<p>Iki 2020-12-31 ir nuolat</p>	<p>Priėmimo į darbą metu supažindinti su atmintine apie pareigą deklaruoti privačius interesus.</p>	<p>Supažindintų asmenų skaičius</p>
--	---------------------------------	---	-------------------------------------

Direktorė

Dr. Tatjana Ivaškienė